

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Wereld

Opgave 1 – Steden in de Britse en Amerikaanse popmuziekindustrie

1 maximumscore 1

de spoke New York - Los Angeles / Los Angeles - New York

2 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste oorzaken zijn:

- De Britse en Amerikaanse (popmuziek)cultuur zijn nauw aan elkaar verwant / Britse en Amerikaanse popmuzikanten maken songteksten in dezelfde taal.
- De activiteiten in de Engelstalige popmuziekindustrie zijn in enkele steden geconcentreerd / er is sprake van specialisatie.

per juiste oorzaak

1

3 maximumscore 2

Uit het antwoord moet blijken dat

- in de Britse popmuziekindustrie Engelse / Europese steden een relatief belangrijke rol spelen 1
- in de Amerikaanse popmuziekindustrie Amerikaanse steden een relatief belangrijke rol spelen 1

4 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

In wereldsteden is er een grote cultuursector die onder andere muzikale talenten aantrekt.

Vraag	Antwoord	Scores
5	maximumscore 4 Een voorbeeld van een juiste redenering voor een afname van het aantal steden is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Er zal steeds meer specialistische kennis nodig zijn • en deze kennis vind je / ontwikkel je het beste in een wereldstad (waardoor de popmuziekindustrie zich zal concentreren in enkele wereldsteden) 	1 1
	Een voorbeeld van een juiste redenering voor een toename van het aantal steden is:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Er zal een verdere digitalisering optreden in de popmuziekindustrie • waardoor de vestigingsplaats steeds minder belangrijk wordt (en de popmuziekindustrie zich zal verspreiden over een groot aantal steden) 	1 1

Opgave 2 – Diversiteit in het Caribische gebied

6	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat Afrikaanse slaven aan de oostkust van Amerika aan land kwamen.	
7	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Deze landen liggen in de periferie • Een voorbeeld van een juist antwoord is: De exportproducten zijn vooral grondstoffen die relatief weinig opbrengen. 	1 1
8	maximumscore 2 A - Dominicaanse Republiek B - Cuba C - Haïti indien drie landen juist indien twee landen juist indien één land juist	2 1 0
9	maximumscore 2 Een voorbeeld van een juiste uitleg is: <ul style="list-style-type: none"> • De Verenigde Staten werden in die tijd de grootste economische macht ter wereld (oorzaak) • waardoor toerisme en handel met dat land konden toenemen / waardoor de relatieve ligging van het Caribische gebied verbeterde (gevolg) 	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aarde

Opgave 3 – Okavango

10 maximumscore 2

twee van de onderstaande natuurlijke factoren:

- neerslag in de delta
- verdamping in de delta
- de hoeveelheid restwater in de delta (uit voorgaande jaren)

per juiste natuurlijke factor 1

11 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste uitleg zijn:

- In de periode oktober - april ligt het stroomgebied van de Okavango in de gordel van lageluchtdruk / in de ICTZ-zone (oorzaak) 1
- waardoor daar een stijgende luchtbeweging ontstaat (die neerslag veroorzaakt) (gevolg) 1

of

- In de periode oktober - april vallen de zonnestrallen vrijwel loodrecht in op het stroomgebied van de Okavango (oorzaak) 1
- waardoor daar lagedrukgebieden ontstaan (waarin neerslag onstaat) (gevolg) 1

12 maximumscore 2

plaatsnaam	grafieknummer
Menongue	3
Rundu	1
Maun	2

indien drie antwoorden juist 2
 indien twee antwoorden juist 1
 indien één antwoord juist 0

13 maximumscore 3

- bij de klimaatgrafiek: een steppevegetatie/grassen 1
- bij de foto: een savannevegetatie / verspreid staande groepjes bomen, afgewisseld met grassen 1
- oorzaak: Het gebied is natter door de aanvoer van water door de rivier 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 4 – Waterschaarste in het Middellandse Zeegebied

14 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat Libië geen en Egypte wel een rivier heeft die irrigatiewater kan leveren.

15 maximumscore 2

Voorbeelden van andere aanpassingen zijn:

- De grond een jaar braak laten liggen om neerslag in de bodem te kunnen opslaan.
- Droogteresistente gewassen gebruiken.

per juiste aanpassing

1

16 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- dit gebied vroeger een natter klimaat heeft gehad
- het neerslagoverschot in de grond is opgeslagen

1

1

17 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat er meer water uit de reservoirs gebruikt wordt dan dat er via neerslag aan wordt toegevoegd.

18 maximumscore 1

Egypte en Sudan

Opmerking

Alleen wanneer beide landen genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.

Zuidoost-Azië

Opgave 5 – Cassaveteelt in Thailand en Vietnam

19 maximumscore 3

Uit de redenering moet blijken dat

- van de cassave vooral de wortel wordt geoogst
- waardoor na het oogsten de bodem los ligt / onbedekt is
- zodat deze makkelijk door stromend water meegenomen kan worden / ten prooi valt aan erosie

1

1

1

Vraag	Antwoord	Scores
20	maximumscore 3	
	• reliëf	1
	• neerslag	1
	• gebied C	1
21	maximumscore 2	
	• strategie 2 en 4	1
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Alleen wanneer beide genoemd zijn 1 scorepunt toekennen.</i>	
	• Uit het antwoord moet blijken dat de toegevoegde waarde van de producten bij deze twee strategieën het sterkst toeneemt	1
22	maximumscore 2	
	• Een voorbeeld van een juiste redenering voor de korte termijn is: De export van cassave van Thailand wordt groter, waardoor Vietnam zijn cassave moeilijker kan afzetten.	1
	• Een voorbeeld van een juiste redenering voor de lange termijn is: Vietnam kan innovaties in de cassaveteelt en verwerking van Thailand overnemen / andere afzetmogelijkheden vinden.	1

Opgave 6 – Natuurlijke hulpbronnen en ontwikkeling

23	maximumscore 1	
	Een voorbeeld van een juiste reden is: De toegang tot schoon drinkwater verhoogt de kwaliteit van het leven / verkleint de kans op ziekten.	
24	maximumscore 2	
	Een voorbeeld van een passende redenering is:	
	• Myanmar heeft in tegenstelling tot de Filipijnen olie- en gasvoorraden / fossiele brandstoffen	1
	• Snelgroeiende / industrialiserende economieën hebben daar veel behoefte aan	1
25	maximumscore 2	
	• Deze stelling is niet aannemelijk	0
	Een voorbeeld van een juiste argumentatie is:	
	• Een land als Singapore heeft weinig tot geen natuurlijke hulpbronnen en scoort hoog op de ontwikkelingsindex van de Verenigde Naties / hoog op de HDI	1
	• terwijl landen als de Filipijnen, Indonesië en Myanmar veel natuurlijke hulpbronnen hebben maar toch (relatief) laag scoren op de HDI	1

Vraag	Antwoord	Scores
26	maximumscore 3 Een voorbeeld van een juiste relatie voor Thailand is:	
	• Thailand heeft een open economie / een economisch beleid dat gericht is op de internationale handel	1
	• Het land trekt veel buitenlandse investeringen aan / Het land behoort tot de semiperiferie	1
	• waardoor het land relatief hoog scoort op de HDI	1

Leefomgeving

Opgave 7 – Ruimte voor het water in Zuidwest-Nederland

27 maximumscore 2

Voorbeelden van een juist argument vóór het alternatief 'Kleine Compartimenten' zijn:

- Niet alle landbouwgrond/landbouwbedrijven komt/komen dan onder water te staan.
- Een deel van het oorspronkelijke polderlandschap blijft bewaard.

Voorbeelden van een juist argument tégen het alternatief 'Kleine Compartimenten' zijn:

- Er wordt dan minder ruimte gemaakt voor de rivier.
- Er zullen dan extra kades moeten worden aangelegd.

per juist argument 1

28 maximumscore 2

Uit de redenering moet blijken dat

- bij hoogwater er meer water (via de route langs de Petrusplaat) door de Noordwaard naar de Amer zal stromen 1
- waardoor de Amer lokaal minder water kan afvoeren 1

29 maximumscore 2

- stormvloed / extreem hoog water op zee 1
- grote aanvoer van rivierwater uit de Rijn en de Maas / hevige neerslag in Nederland 1

Vraag	Antwoord	Scores
30	maximumscore 2 Uit de redenering moet blijken dat	
	<ul style="list-style-type: none"> op regionale schaal bezien het Volkerrak en de Biesbos geschikt zijn als bergingsgebied, omdat daarmee overstromingen in steden als Rotterdam en Dordrecht voorkomen kunnen worden 	1
	<ul style="list-style-type: none"> op fluviale schaal bezien het Volkerrak en de Biesbos minder geschikt zijn als bergingsgebied omdat ze te ver stroomafwaarts zijn gelegen (om overstromingen in het grootste deel van het stroomgebied te voorkomen) 	1

Opgave 8 – Veemarktkwartier Tilburg

31	maximumscore 2	
	<ul style="list-style-type: none"> Voorbeelden van een juist kenmerk zijn: <ul style="list-style-type: none"> – een sfeervolle buurt met historische panden – Van oudsher wonen er veel kunstenaars in het Veemarktkwartier. Uit het antwoord moet blijken dat de Nederlandse economie zich steeds verder ontwikkelt naar een hoogwaardige diensteneconomie 	1
32	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste argumenten zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Bij creatieve industrie zijn er geen grote bedrijfsoppervlakten (in eigendom) noodzakelijk, dat is bij traditionele industrie wel het geval. – Bij creatieve industrie vindt er geen grootschalig vervoer van goederen plaats, bij traditionele industrie wel. – Bij creatieve industrie is er geen/nauwelijks vervuiling/overlast, terwijl dit bij traditionele industrie wel vaak het geval is. <p>per juist argument</p>	1
33	maximumscore 2	
	Voorbeelden van juiste argumenten zijn: <ul style="list-style-type: none"> – Veel mensen zullen gebruikmaken van het openbaar vervoer gezien de ligging nabij een station (transport van goederen of vervoer per auto is immers niet noodzakelijk). – Bedrijvigheid is minder gebonden aan kantooruren (waardoor er minder kans is op congestie in de spits). – De bedrijfjes worden er weliswaar gevestigd, maar de ontmoetingen tussen bedrijven en klanten zullen ook via internet verlopen (waardoor er minder mensen naar Tilburg toe hoeven te komen dan de groei van de bedrijvigheid impliceert). <p>per juist argument</p>	1

Vraag	Antwoord	Scores
34	maximumscore 3	
	• publiek-private samenwerking	1
	• Voorbeelden van juiste redenen zijn:	2
	– Het gaat hier om een kleinschalige herontwikkeling op buurtniveau. / Er vinden relatief weinig nieuwbouwactiviteiten plaats.	
	– De kosten worden gedeeld tussen beide partijen.	
	– De buurt is een gewilde locatie.	

Opmerking

Aan elke juiste reden 1 scorepunt toekennen.

Bronvermeldingen

Opgave 1

bronnen 1, 2

en 3 vrij naar: <http://www.lboro.ac.uk/>

Opgave 2

bron 1 vrij naar: Diversity Amid Globalization, Rowntree, Lewis, Price, Wyckoff p.200 fourth edition1

bron 2 vrij naar: World factbook (<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>) en human developmentreports (<http://hdr.undp.org/en/statistics/>)

Opgave 3

bronnen 1, 2

en 3 vrij naar: Okavango River, the flow of a lifeline, Mendelsohn, J. & El Obeid, S., 2004

bron 4 vrij naar: <http://img2.allposters.com/images/>

Opgave 4

bron 1 bron: Cito

bron 2 bron: De Grote Bosatlas, 53e druk, kaart 125E1

Opgave 5

bron 1 vrij naar: Cito en <http://aquarium-asia.over-blog.com/article-34337012.html>

bron 2 vrij naar: Present situation and future potential of cassava in Thailand en atlas of Thailand en Cito

Opgave 6

bron 1 vrij naar: http://www.pennsvalleypublishers.com/assets/pdf_library/easternhemisphere/activities/

bron 2 vrij naar: <http://undp.org/en/statistics/>

Opgave 7

bron 1 bron: De Grote Bosatlas 53e druk, kaart 51B1

bron 2 bron: De Grote Bosatlas 53e druk, kaart 51B2

Opgave 8

bron 1 vrij naar: Grote Topografische Atlas, Zuid-Nederland

bronnen 2 en 3 vrij naar: <http://www.stichtingvmk.nl>